

JEVREJI
JEWS

U BEOGRADU
IN BELGRADE

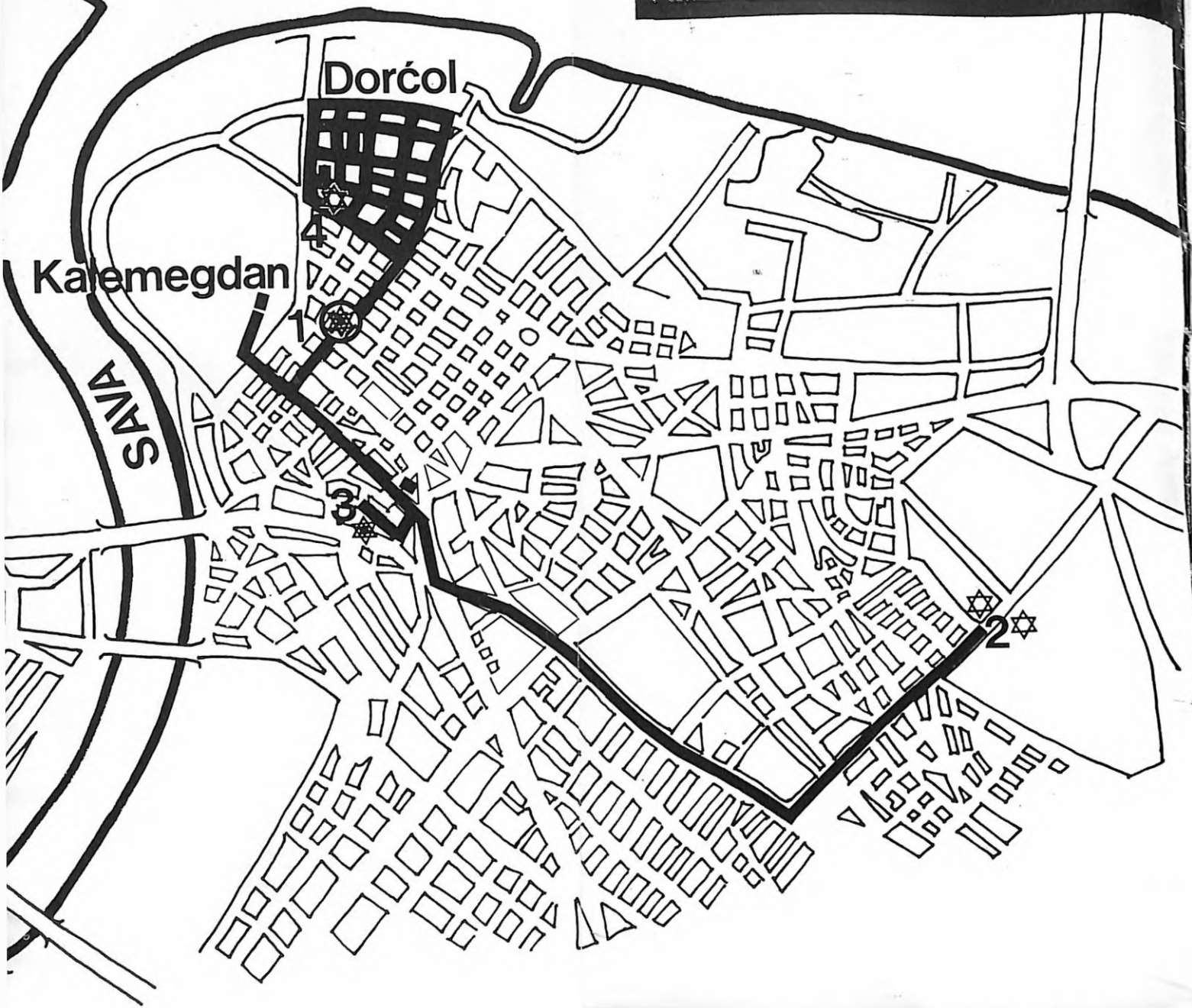
DUNAV

- 1 JEVREJSKA OPŠTINA / JEWISH COMMUNITY
7. jula 71A
- 2 JEVREJSKO GROBLJE / JEWISH CEMETERY
Mije Kovačevića 1
- 3 SINAGOGA / SYNAGOGUE
Maršala Birjužova 19
- 4 JEVREJSKA ULICA / JEWISH STREET

Dorćol

Kalemegdan

SAVA

Posle nacističkog genocida izvršenog nad Jevrejima Evrope, u Jugoslaviji sada ima samo oko sedam hiljada Jevreja. Od njihovih preostalih zajednica najbrojnije su one u Beogradu, Zagrebu i Sarajevu. Beogradska, iako vrlo mala i potpuno integrisana u širu srpsku i jugoslovensku zajednicu, nastoji da održi mnoge svoje tradicije i identitet. Redovi koji slede posvećeni su njenom istorijskom razvoju i životu od prvih većih naseljavanja u ove krajeve do današnjih dana.

Jevrejski dečak na dan punoletstva (Bar micvah)
Zemun - prva polovina XX veka

JEVREJI U BEOGRADU

Jevreji žive u Beogradu odavno. Pretpostavlja se da ih je bilo već u vreme Vizantije i srednjevekovne Srbije, ali za kraj XV veka postoji i dokaz: u beogradskoj ulici Cara Lazara nađen je nadgrobnni spomenik jednog Jevrejina za koga se zna da je živio na dvoru španskog kralja, pre izгона Jevreja iz Španije, 1492. godine. -

Prvo veće doseljavanje Jevreja u Beograd zbililo se u XVI veku, u vreme kada su njime već vladali Turci. Pretpostavlja se da je veća grupa sefardskih Jevreja došla u Beograd iz Španije u XVI veku preko Soluna. Mesto na kojem su se naselili kasnije je dobilo ime Solunska ulica. Prvi pisani tragovi o Jevrejima u Beogradu datiraju iz 1560. godine i nalaze se u zapisu jednog rabina i u turskom popisu beogradskog stanovništva. Broj Jevreja u Beogradu i kraj grada u kojem su živeli pominju se po prvi put 1663. godine. Tada je u Beogradu boravio putopisac Otendorf. On je zabeležio da Jevreji žive u Dunavskom kraju, u velikoj kući na sprat, i da ih ima oko osam stotina. Ova velika kuća na Dorćolu, sa unutrašnjim dvorištem, pojavljuje se i na Zojterovom planu Beograda iz 1735. godine, a označena je kao Dvorište turskih Jevreja.

Stara jevrejska četvrt nalazila se ispod današnje Ulice cara Dušana, oko današnje Jevrejske ulice, koja je i bila njena glavna ulica. Granice četvrti najbolje se uočavaju na turskom planu Beograd iz 1863. godine, i pružaju se današnjim ulicama Tadeuša Koščuška, Visokog Stevana, Braće Baruh i Dunavskom, sa manjim proširenjem između Solunske ulice i Ulice Mike Alasa. Sama Jevrejska ulica svakako je jedina u Beogradu koja svoj naziv nosi duže od 200 godina. Na Brušovom planu Beograda iz 1789. godine označena je kao "Juden Gasse".

Jevrejska ulica u Beogradu, Dorćol - XIX vek

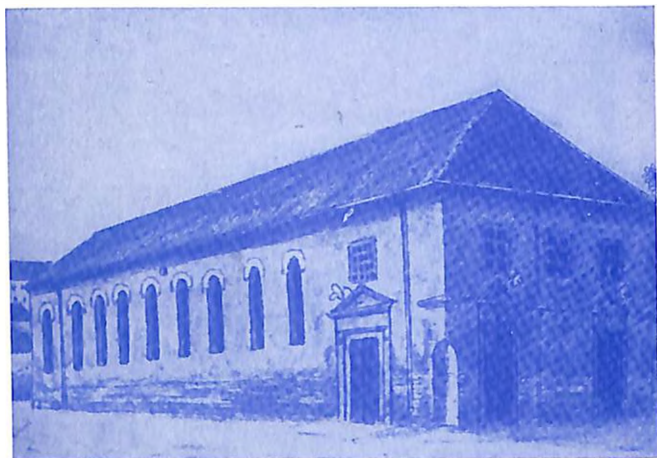
U Zojterov plan iz 1735. godine ucrtana je iznad današnje Ulice cara Dušana još jedna, nešto manja zgrada, slična Dvorištu turskih Jevreja. Ona je označena kao Dvorište nemačkih Jevreja. To bi značilo da su se za vreme austrougarske okupacije Beograda, od 1717. do 1739. godine, u Beograd doselili i aškenaski Jevreji iz centralne i severne Evrope. Prilikom povratka Turaka u Beograd 1739. godine nije bilo rušenja, pa su ove zgrade i dalje postojale, ali samo do 1789. godine, kada je austrijski general Laudon žestoko bombardovao Beograd. Posle toga dvorišta Jevreja se ne pominju, a Jevrejska četvrt se opisuje kao i ostali delovi Beograda - sa malim kućama i baštama. Od stare jevrejske četvrti danas nije ništa sačuvano, osim pomena u nazivu Jevrejske ulice.

Pored stambenih zgrada, u Jevrejskoj četvrti su postojale i tri javne zgrade: Stara sinagoga, Jevrejska škola i Jevrejsko kupatilo. Stara sinagoga se nalazila u sredini bloka između današnjih ulica Tadeuša Koščuška, Visokog Stevana, Jevrejske i Solunske. Najverovatnije da je to i bila prva sinagoga koju su Jevreji izgradili u Beogradu, jer je na tom mestu, u sredini Dvorišta turskih Jevreja, naznačena u planu Beograda iz 1735. godine. Više puta je stradala u ratovima, ali je i obnavljana. Tako se zna da je obnovljena 1819. godine posle srpskih ustanaka, kojom prilikom je i održana svečanost, o čemu postoji zapis. Služila je kao bogomolja do II svetskog rata, kada je ponovo srušena. Danas je na tom mestu prazan teren. Postoji ideja da se sinagoga ponovo izgradi u svom starom, prvobitnom obliku i da se koristi kao prostor za izložbe.

Jevrejska škola i kupatilo su takođe porušeni i više ne postoje.

Tokom svoje emancipacije i integracije sa domaćim stanovništvom, Jevreji su počeli da se naseljavaju i van Jevrejske četvrti, najpre uz Zerek (današnje ulice Cara Uroša i 7. jula), a kasnije i po drugim delovima Beograda.

Stara sinagoga, Beograd - Dorćol

Stvaranje nezavisne Srbije posle srpskih ustanaka otvorilo je novo poglavlje u istoriji beogradskih Jevreja. U doba prve vladavine kneza Miloša, početkom XIX veka, javljaju se prvi znaci aktivnijeg i slobodnijeg života Jevreja u Beogradu i u Srbiji, ali stepen njihovih prava i njihov položaj zavisili su od promena vlasti u srpskoj državi. Tek posle Berlinskog kongresa, 1878. godine, data su Jevrejima Ustavom sva prava koja su imali i srpski građani. Prisustvo kralja Petra I na svečanosti posvećivanja temelja sinagoge "Bet Israel" u Ulici cara Uroša (mesto na kome je danas "Galerija fresaka") simbolizovalo je jednak položaj Jevreja i njihove zajednice u Srbiji.

Sinagoga "Bet Israel"
kamen temeljac položen 10.maja 1907.godine

Beogradski Jevreji su se pridružili Srbima već u Srpsko-turskim ratovima 1876. do 1878. godine. Takođe su listom učestvovali u ratovima 1912. do 1918. godine kada su i dobili mnoga vojnička priznanja, oficirske činove i odlikovanja, uključujući i Karadorđevu zvezdu sa mačevima. Trajni svedok ovih događaja je veliki spomenik palim Jevrejima u ratovima 1912. do 1918. godine, koji se nalazi na Jevrejskom groblju u Beogradu. U to vreme mnogi Jevreji su sebe smatrali "Srbima Mojsijeve vere", a tako su ih i prijatelji Srbi tretirali.

Još pre I svetskog rata u Narodnoj skupštini Srbije bilo je Jevreja.

Književnik Haim Davičo bio je srpski konzul u Trstu, Minhenu i Pešti.

Konjički potporučnik Moša Amar
junak Balkanskih ratova (1912-1913.)

Posle I svetskog rata Jevreji su uzeli aktivno učešće u mnogim vidovima društvenog i javnog života Beograda. Nalazili su se u profesionalnim komorama, stručnim udruženjima kao ugledni lekari, advokati, inženjeri, dok je istovremeno i dalje postojao veliki broj jevrejskih sitnih zanatlija, pijačara i radnika. Jevreji su imali značajno mesto u trgovini i razvoju sitne industrije. Zapažen trag ostavili su i jevrejski muzičari, dirigenti, slikari, pozorišni i baletski umetnici, književnici, izdavači, novinari i publicisti.

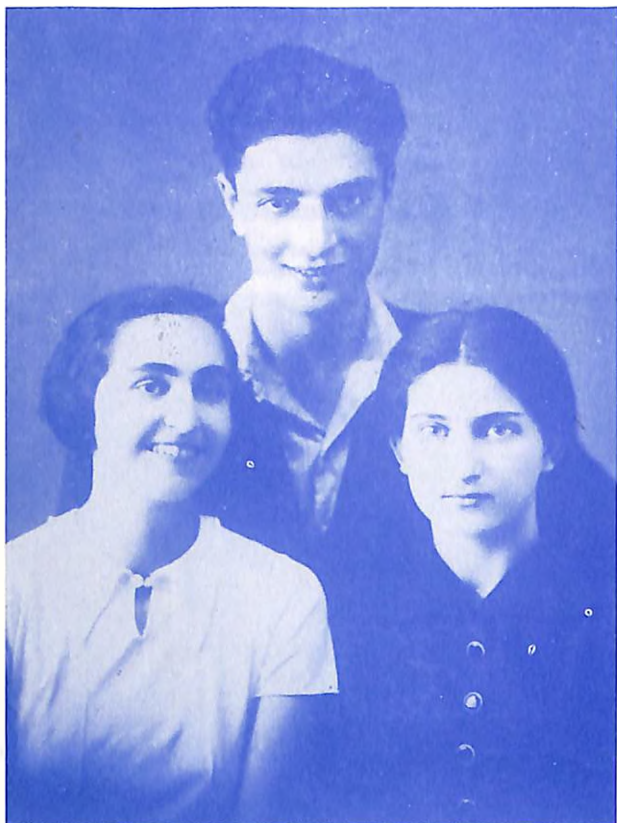
Zgrada dobrotvornog društva "Oneg Šabat"
Beograd - Jevrejska ulica 16

U političkom životu Jevreji su, kao deo sredine u kojoj su živeli pripadali raznim političkim partijama. Bilo ih je kako u građanskim, tako i u komunističkoj partiji, i u raznim nacionalno-patriotskim udruženjima. Pošto su pred II svetski rat predstavljali 3% beogradskog stanovništva bili su redovno zastupljeni i među odbojnicima Beogradske opštine.

Uhapšeni kao komunisti 1936.godine.
Luna Koen (prvoborac), Sami Benvenista (prvoborac,
poginuo 14.jula 1942.godine), Stefanija Vrcelj

U okviru dve veroispovedne opštine, sefardske i eškenaske, i raznih udruženja i ustanova, Jevreji Beograda vodili su bogat društveni život. Sefardsko Jevrejsko žensko društvo, pretežno humanitarnog karaktera, osnovano je 1874. godine, a eškenasko društvo "Dobrotvor", slične namene, 1894. Postojala su dva pevačka društva, Jevrejski akademski hor i Srpsko-jevrejsko pevačko društvo koji su se kasnije spojili. Društvo "Hevra Kadiša" brinulo se o pogrebu svojih članova, dobrotvorno-religiozni "Oneg Šabat" imao je dom staraca, Jevrejska čitaonica je razvila živu kulturnu aktivnost, "Potpora" je stipendirala siromašne talentovane studente i zanatlijski podmladak. Dva Hrama primala su vernike, i na dvema dopunskim školama deci i dacima predavani su veroispovest i jevrejska istorija. Beogradski Jevreji imali su i lokalne organizacije cionističkog pokreta koji se zalagao za stvaranje jevrejske države.

Uveliko odmakao proces integracije beogradskih Jevreja u srpsku celinu prekinut je 1938. godine, kada je uveden "numerus clausus" na univerzitetima i kada je Jevrejima uskraćeno bavljenje nekim delatnostima. Otrovni uticaj fašizma već se tada osetio u Jugoslaviji.

Članovi "Srpsko-jevrejskog pevačkog društva"

Diploma Jevrejskog ženskog društva
rad Dide Demajo

Beogradsko jevrejstvo je skoro do korena uništeno već u prvoj godini nacističke okupacije Srbije. Najpre je, do novembra 1941. godine, streljano između četiri i pet hiljada muškaraca, a zatim su, u kamionu-dušegupki, od marta do početka maja 1942. godine ugušene njihove udovice i siročad - više od šest hiljada žena i dece.

Još od samog početka okupacije Srbije ovdašnji Jevreji bili su podvrgnuti oštrim diskriminatorским, ponižavajućim i pljačkaškim merama, kakve su nacisti u raznim vidovima primenjivali u samoj Nemačkoj i u okupiranim zemljama Evrope.

Ove mere prerasle su u sistematsko ubijanje Jevreja posle oslobodilačkog ustanka u Srbiji jula 1941. godine. Oni su proglašeni za jedne od vinovnika ustanka i zajedno sa rodoljubivim Srbima i sa Romima (takode podvrgnutim rasnom genocidu), našli su se pod udarom okupatora. Bili su hvatani kao taoци и streljani posle diverzantskih i oružanih akcija protiv nemačke sile. Prvo masovnije streljanje izvršeno je 28. jula 1941. godine, kada su posle paljenja nemačkih kamiona u Beogradu likvidirana 122 beogradska Jevrejina. Kao odmazda za 21 nemačkog vojnika poginulog prilikom partizanske zasede 2. oktobra 1941. godine kod Topole, streljano je 2100 Jevreja i Roma zatočenih u logorima u Beogradu i Šapcu. Zatim je naredbom nemačkog komandanta u Srbiji, generala Bema, od 10. oktobra 1941. godine, radi "brzog i bezobzirnog gušenja srpskog ustanka", nemačkim jedinicama naredeno da kao taoce pohapse "sve komuniste, sve muškarce koji su kao takvi sumnjivi, sve Jevreje, zatim izvestan broj lica nacionalistički i demokratski nasrtojenih", te da se stanovništvu saopšti da će za svakog ubijenog Nemca biti streljano sto, a za svakog ranjenog Nemca pedeset zarobljenika ili talaca. Posle te naredbe pohvatano je oko 3500 preostalih muškaraca Jevreja i mahom zatvoreno u koncentracioni logor "Topovske šupe" kod Auto-komande, odakle su izvođeni na streljanje.

СТРЕЉАЊЕ 16 КОМУНИСТА И ЈЕВРЕЈА У БЕОГРАДУ

Београд, 17 јула (ДНБ)

Са меродавног места се саопштава

И поред опомене, учињене тек пре два дана, и досадашњих строгих противмера, неодговорни комунистички јеврејски противнародни елементи покушали су ноћас да изврше дела саботиже на јавним постројењима на територији града Београда

Због тога је данас стрељано 16 истакнутих комуниста и јевреја

У случају понављања оваквих дела присуство ће се истим противмерама

Агенција Рудник

An die Juden!

Alle Juden haben gelbe Armbinden zu tragen. Wer sich ohne Armbinde auf der Strasse oder in öffentlichen Lokalen zeigt, wird nach den Kriegsgesetzen bestraft.

Kommandantur Belgrad

Јеврејима!

Сви Јевреји имају да носе жуте траке око руке. Ко се нађе на улици или у јавном локалу без траке око руке, биће казњивен по ратним законима.

Команда места Београда

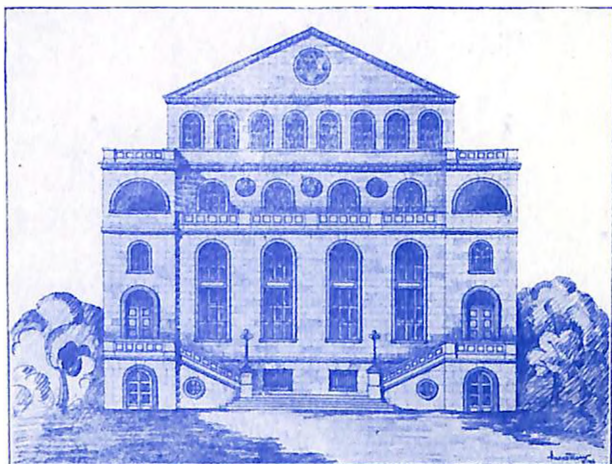
Valter Koen - Pajki (1918-1942), član naprednog pokreta prvoborac - poginuo u akciji u istočnoj Bosni 21. 1. 1942.

Početak decembra 1941. godine jevrejskim ženama i deci naredeno je da se jave sa ključevima svojih stanova, pa su oterani u logor na Starom sajmištu kod Ušća u kojem je do početka marta 1942. godine veliki broj pomro od studeni, gladi i bolesti. Zatim je, shodno nacističkoj odluci o "konačnom rešenju jevrejskog pitanja" preduzeto uništenje zatočenika "Jevrejskog logora". Iz Berlina je dopremljen specijalni kamion sa hermetički zatvorenom velikom kabinom koja je mogla da primi sto ljudi. U taj tamno-sivi kamion su svakoga dana, sem nedelje, pod izgovorom da ih sele na drugo mesto utovarivali žene i decu. Posle prelaska Save preko polurazrušenog mosta kamion bi stao, nemačka posada bi izduvnu cev iz motora spajala sa unutrašnjošću kabine i žene i deca su ugušeni za vreme prolaska beogradskim ulicama na putu za Jajince. Tamo su istovarivani u masovne grobnice. Sedam zatvorenika Srba, kojima je dodeljena dužnost grobara streljani su posle poslednje "vožnje smrti" sa Sajmišta, 8. maja 1942. godine. Pored žena i dece beogradskih Jevreja tako su ubijani i žene i deca dovedeni iz drugih gradova Srbije i Banata.

Beograd je velikom crnom tačkom obeležen na evropskoj mapi genocida. Šef nemačke službe bezbednosti u okupiranom Beogradu pohvalio se već sredinom 1942. godine da je "Beograd jedini veći grad Evrope očišćen od Jevreja". Jevrejske žene i deca Beograda bili su preteće žrtava gasnih komora u Treblinki i Aušvicu.

Eškenaska sinagoga podignuta 1926.godine
Beograd - Ulica maršala Birjuzova 19

Samo dva dana posle oslobođenja Beograda, 22. oktobra 1944. godine, ponovo je počeo da radi Savez jevrejskih opština Jugoslavije. Nekoliko dana kasnije odlučeno je da se sefardska i eškenaska opština u Beogradu spoje u jednu. Već 4. decembra 1944. godine osvećena je sinagoga u današnjoj Ulici maršala Birjuzova 19, koju su nacisti oskrnavili tokom rata. Osvećenju su prisustvovali Moša Pijade i drugi predstavnici narodne vlasti.

Preživeli Jevreji vraćali su se iz borbe, logora, izbeglištva i internacije, najčešće ne nalazeći svoje porodice u životu. U prazne, opljačkane domove vratilo se oko 2300 Jevreja, od preko 12 000 koliko ih je živelo u Beogradu pre rata.

Razumevanje i podrška javnosti i vlasti nove Jugoslavije, i pomoć i saradnja jevrejskih organizacija u svetu (posebno American Jewish Distribution Committee), doprineli su da preživeli smognu snage i otpočinu obnovu onoga što je pre rata bila jevrejska zajednica. Omogućena joj je i puna autonomija.

Prvih nekoliko godina posle rata Jevrejska opština se najviše bavila socijalno-humanitarnim delatnostima. Osnovane su menza, ambulanta, prihvatilište, dom za decu i starce, a nešto kasnije i studentski dom - sve veoma skromnih kapaciteta i mogućnosti. Trebalo je savladati bedu, bolesti i teška psihička stanja izazvana strahotama rata i gubitkom najbližih.

Jevreji Beograda, kao uostalom i širom zemlje, odmah su počeli da se uključuju u društveni, politički, privredni i kulturni život šire zajednice, kao ravnopravni građani. Jedan broj našao se na odgovornim mestima u privredi i administraciji, a među beogradskim Jevrejima bilo je visokih oficira u Jugoslovenskoj narodnoj armiji, sa brojnim ratnim odlikovanjima, prvoboraca kao i četiri narodna heroja.

U posleratnom periodu je zapažen doprinos beogradskih Jevreja razvoju umetnosti i kulture.

Osnivanje države Izrael, maja 1948. godine, predstavljalo je i za malu jevrejsku zajednicu Beograda veliki događaj. Jugoslavija je među prvima priznala novu državu, omogućila da se Jevreji u Jugoslaviji slobodno nacionalno opredele i, po želji, isele u Izrael. Jugoslavija je takode odobrila i prikupljanje pomoći za Izrael koji je, okružen neprijateljski raspoloženim zemljama, bio neposredno posle proglašenja napadnut sa namerom da bude uništen. Oko polovine preostalih beogradskih Jevreja opredelilo se za iseljenje, tako da ih je u Beogradu ostalo nešto više od hiljadu. Ovaj broj se vremenom i doseljavanjem malo uvećao.

Jevrejska zajednica se angažovala na osposobljavanju zgrada koje su joj pripadale, na vraćanju sinagoge u predratno stanje, na prikupljanju informacija o genocidu i o učešću beogradskih Jevreja u NOB. Na jevrejskom groblju je podignut spomenik Jevrejima žrtvama fašizma i palim borcima. U to vreme je bila u toku svetska akcija prikupljanja priloga za sađenje "Šume mučenika" u Izraelu, u blizini Jerusalima, u znak sećanja na šest miliona Jevreja stradalih tokom II svetskog rata. U Jugoslaviji je prikupljen prilog za sadnju 60 000 stabala, kao sećanje na 60 000 ubijenih jugoslovenskih Jevreja. Priloge su pored Jevreja dale i društveno-političke organizacije, ustanove i pojedinci nejevreji.

Kako su se opšte društvene, materijalne i zdravstvene prilike poboljšavale Jevrejska opština u Beogradu je sve više napuštala socijalnu aktivnost i okretala se vaspitnom, kulturnom i nacionalnom programu i upoznavanju mladih generacija sa jevrejskom istorijom i tradicijom. Tu su

veliku ulogu odigrali dečije zabavište, omladinski klub i hor "Braća Baruh". Okupljaju se pioniri i starije generacije, održavaju se kursevi hebrejskog jezika, štampa se Bilten, aktivne su razne sekcije. U Beogradu je otvoren Jevrejski istorijski muzej sa vrednim eksponatima i arhivskom gradom od istorijske vrednosti. Savez poseduje biblioteku judaističke i beletrističke literature. Članovi Opštine letuju u odmaralištu koje je organizovao Savez jevrejskih opština.

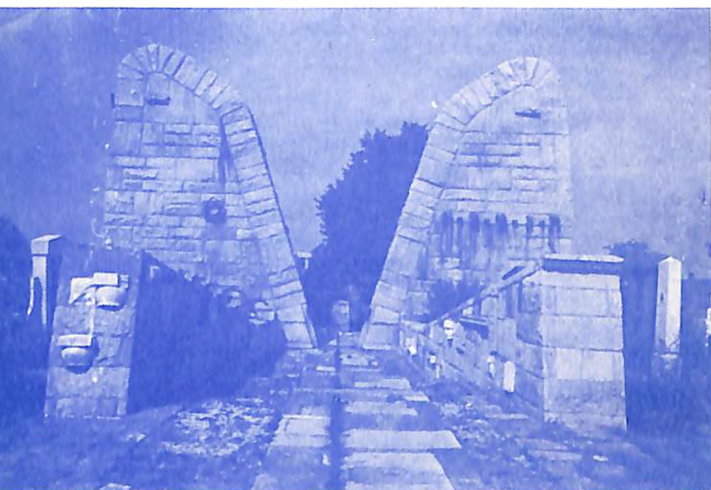
Sve delatnosti Jevrejske opštine bile su i ostale otvorene i javne, dostupne svim zainteresovanima, a ne samo članovima Opštine.

Kada je 1967. godine došlo do prekida diplomatskih odnosa Jugoslavije i Izraela, sve jevrejske opštine u Jugoslaviji, pa i beogradska, nesmetano su nastavile svoju aktivnost. Preko Saveza jevrejskih opština održavaju se odnosi sa jevrejskim organizacijama u inostranstvu i sa Udruženjem Jevreja iz Jugoslavije u Izraelu.

Današnji sastav jevrejske zajednice Beograda razlikuje se od onoga između dva rata. Nove generacije su pretežno fakultetski obrazovane. Za razliku od mladog stanovništva Beograda u beogradskoj jevrejskoj zajednici je više od 50% članova starije od 50 godina.

Osnovni zadatak Jevrejske opštine sada je prenošenje jevrejske tradicije, istorije i kulture mladoj generaciji. Na taj način se pripremaju oni koji će očuvati jevrejsku zajednicu u Beogradu.

Spomenik palim Jevrejima u ratovima 1912-1918.
Beograd - Jevrejsko groblje, rad S.Sumbola

JEWS IN BELGRADE

Although some Jews had lived in Belgrade earlier, the first large group arrived here in the 16th century, during the Turkish occupation. Those were Sephardim, Jews that came mostly through Thessaloniki from Spain, following their expulsion in 1492. They settled down in the area called Dorćol by the Turks, near the Danube (see the map). The main street of the Jewish quarter has kept its name "Jevrejska ulica" (Jewish Street) for more than 200 years, and it still exists.

In the period 1717-1739, Belgrade was held by the Austrians and that was the time when Ashkenazim, Jews from Central and Northern Europe, also came to Belgrade. They settled down near the already existing Jewish quarter, and organized their own Jewish community.

There were three public buildings in the Jewish quarter: the synagogue, the Jewish school and the Jewish bath. They were all destroyed long ago, but the place where the old synagogue stood is still vacant. There is hope that it will be rebuilt and turned into an exhibition place.

The emancipation of Belgrade Jews started in the beginning of the 19th century, spurred on by the foundation of an independent Serbian state. The level of freedom granted to the Jews depended on the changes of Serbian rulers. The Jews started moving from their quarter to the other parts of Belgrade as well. They were granted full civil rights after the Berlin Congress of 1878. The Serbian king himself was present at the ceremony of consecration of a synagogue in 1907.

Belgrade Jews joined the Serbs during the wars against Turkey (1876-1878) and the Balkan and World War I (1912-1918). Numerous medals awarded to the Jewish soldiers and the large monument in the Jewish cemetery are witness to this cooperation.

The Jews took part in the public life of Belgrade and Serbia, being represented in the Parliament as well. This became even more pronounced after World War I. Many were distinguished tradesmen, doctors, solicitors and artists, and belonged to various political parties. At the same time there were other Jews who were simple workers, craftsmen and peddlers.

Spomenik Jevrejima žrtvama fašizma i palim borcima II svetskog rata, Beograd - Jevrejsko groblje, rad Bogdana Bogdanovića

A change of attitude towards Jews was felt by 1938, under the influence of the fascism that flooded Yugoslavia. "Numerus clausus" (limited enrollement) was introduced at universities, and Jews were denied the right to trade with food. This was followed by the onset of World War II in 1941, and the German occupation. Helped by the Yugoslav Quislings fullheartedly, the Germans immediately introduced all the discriminatory and humiliating measures already known elsewhere in Europe. Then they implemented the most cruel and swift genocide. The Jews were accused of organizing the uprising against the Germans, and the men were arrested in large numbers as hostages, and shot in retaliation for partisans actions. Their widows and orphans were gathered together on the site of the pre-war Belgrade fair, their houses confiscated and belongings looted. They themselves were systematically killed in a gas-chambre-van, specially transported from Germany. All was finished by the 8th of May, 1942. The Germans boasted that Belgrade was at that time "the only large city in Europe cleared of the Jews".

Belgrade was liberated on October the 20th, 1944. Only two days later the Federation of Jewish communities resumed its work. Pre-war Sephardic and Ashkenazi communities in Belgrade united in one. With the help of new authorities and foreign Jewish organizations (especially The American Jewish Distribution Committee), the restoration of the Jewish community started. Out of the more than 12,000 Jews that lived in Belgrade before the war, hardly 2,300 survived. Some came out of the partisan war which they joined at the very beginning of the uprising (four were cited as National heroes). Other survivors came from POW camps and exile.

The main activities of the Belgrade Jewish community were social and humanitarian (reception point, ambulance, canteen, shelter for children and the aged), all with limited capacities and modest funding. The synagogue was reconsecrated.

The Jews either resumed their pre-war occupations, or turned to the new ones. Gradually some of them found themselves in important and responsible posts.

When the State of Israel was founded in 1948, Yugoslavia was among the first countries to recognize it, and to help Israel in its struggle for survival. Jews were granted the right to choose between staying in Yugoslavia or emigrating to Israel. Half of the Belgrade Jews left, and about 1,000 stayed in Belgrade. That number grew slightly due to immigration into the capital city.

A large monument commemorating the victims of fascism and fighters for freedom was built in the Jewish cemetery at that time. Contribution for planting 60,000 trees, commemorating 60,000 Yugoslav Jews killed during the war, in the "Forest of Martyrs" near Jerusalem, were collected. Beside the Jews, Yugoslav authorities, various organizations and non-Jewish individuals participated as well.

As general social and financial conditions improved, the Jewish community turned its attention more to educational, cultural and national programs. The Jewish Historical Museum was founded. The main task of the Community was, and still remains, introduction of Jewish history and tradition to younger generations. There are Hebrew courses, the choir "Braća Baruh" is very active, there are regular religious services, pioneer, youth, women and other clubs have their regular meeting. Most of the activities are open to non-Jews as well.

The Jewish community of Belgrade looks towards the future, towards new generations which will lead it in the days to come.

"JEVREJI U BEOGRADU"

autori:

Divna ĐURIĆ-ZAMOLO
Jaša ALMULI
Aleksandar DEMAJO
Aleksandar LEVI

izdavač:

JEVREJSKA OPŠTINA BEOGRAD

realizacija:

Turistička štampa, Beograd

fotografije:

JEVREJSKI ISTORIJSKI MUZEJ, Beograd

pripremili za štampu:

redakcija teksta Brane POPOVIĆ
oprema d.čonkić

štampa:

"Srboštampa", Beograd
tiraž: 4.000 primeraka

Beograd, 1989.